

АСПЕКТИ СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

МАТЕРІАЛИ ХІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
27 ТРАВНЯ 2024 Р.

**УДК 330(063)
А90**

*Рекомендовано до друку вченою радою Уманського національного
університету садівництва (протокол № 6 від 21.05.2024 року)*

Редакційна колегія:

О. О. Непочатенко – доктор економічних наук (відповідальний редактор);
Ю. О. Нестерчук – доктор економічних наук (заступник відповідального редактора);
Paweł Kaczmarczyk – PhD, the Dean of the Faculty of Social Sciences the Mazovian Academy in Plock, Poland;
Vitalii Rybchak – Associate Professor, Ignacy Mościcki University of Applied Sciences in Ciechanów, faculty of Engineering and Economics, department of Economics and Management, Poland
М.І. Мальований – доктор економічних наук;
Л. Ю. Мельник – доктор економічних наук;
С. Ю. Соколюк – доктор економічних наук;
О. Г. Пенькова – доктор економічних наук;
Р. П. Мудрак – доктор економічних наук;
О. Т. Прокопчук – доктор економічних наук;
Ю. В. Улянич – кандидат економічних наук (відповідальний секретар).

*Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

А90 **Аспекти** стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин, матеріали XIX Міжнародної науково-практичної конференції. 27 травня 2024 р. Умань : 2024. 235с.

ISBN 978-966-304-263-3

Збірник містить доповіді викладачів та вчених, які були розглянуті на XIX Міжнародній науково-практичній конференції «Аспекти стабільного розвитку економіки», що відбулася 27 травня 2024 року в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюються питання стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин.

Розраховано на аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

УДК 330(063)

ISBN 978-966-304-263-3

**©Уманський національний
університет садівництва, 2024**

<i>Пономаренко О.В.</i> Кіберстрахування як відповідь на сучасні виклики цифрового простору	48
<i>Прокончук О.Т.</i> Маркетингові інновації у страховій галузі	51
<i>Рибак С.В.</i> Аналіз тенденцій змін у фінансовій системі України	53
<i>Савчук І.І.</i> Теорії оцінки ефективності фінансового ринку	54
<i>Цимбалюк Ю.А., Драчук О.В., Мороз С.С.</i> Тенденції розвитку валютного ринку України	56
<i>Щербань С.А.</i> Механізми функціонування податкової системи	60
<i>Улянич Ю.В., Рибчак В.І., Дяченко М.О.</i> Інтернетизація як напрям цифровізації страхового ринку	62
СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.	
<i>Мазур Е.В.</i> Міжнародні стандарти у сфері соціального забезпечення	64
<i>Барішева М.В., Попова М.Є.</i> Самоконтроль: ключ до успіху особистості та розвитку суспільства	65
<i>Безверхня Д.</i> Політика соціального захисту населення в умовах війни	67
<i>Країло С.В., Блищик В.А.</i> Сучасні проблеми соціального забезпечення населення України	69
<i>Valentyn V.D.</i> Integration into european agricultural markets: prospects for Ukraine	71
<i>Дереляк Р.</i> Особливості надання соціальних послуг в Україні	73
<i>Зубанов І.</i> Основні функції соціального захисту населення України	75
<i>Колодка А. В.</i> Феномен позитивної дискримінації та його роль в забезпеченні соціальної справедливості на сучасному етапі функціонування суспільних відносин	78
<i>Країло С.В., Блищик В.А.</i> Сучасні проблеми соціального забезпечення населення України	80
<i>Чернега І.І., Могильницька О.М.</i> Соціальна адаптація військовослужбовців	82
<i>Непочатенко О.А., Лебідь І.Ю.</i> Сутність дефініції «інвестиційний розвиток»	84
<i>Осінова А.А.</i> Оцінка впливу війни на систему соціального забезпечення в Україні	86
<i>Рибак С.В.</i> Аналіз актуальних проблем соціального забезпечення населення України та стратегії їх вирішення	88
<i>Урбанська Н.</i> Удосконалення системи соціального захисту населення	90
<i>Цистанов В.В.</i> Класифікація потреб людини: психологічний, фізіологічний і соціальний виміри	92

2. Investment Climate. Worldbank URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/investment-climate> (дата звернення 13.05.2024)

3. Annual Report Of The Executive Board. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/AREB> (дата звернення 13.05.2024)

4. The Policy Framework for Investment (PFI). OECD. URL: <https://www.oecd.org/investment/pfi.htm> (дата звернення 13.05.2024)

5. Пронь Л.М. Інвестиційна політика та інвестиційний розвиток регіону: сутність та характеристика. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 6. Том 33 (72). С. 143–148.

6. Здреник В.С. Інвестиційний потенціал: сутність поняття та проблеми оцінки. Науковий вісник Ужгородського університету. 2016. Серія Економіка. Випуск 1 (47). Т.1. С. 363–367.

ОЦІНКА ВПЛИВУ ВІЙНИ НА СИСТЕМУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

**Осіпова Алла Анастасіївна, к.е.н.,
Уманський національний університет садівництва**

Система соціального забезпечення відіграє ключову роль у стабілізації та підтримці населення, надаючи доступ до важливих ресурсів. В Україні війна порушує нормальне функціонування системи соціального забезпечення, впливаючи на інфраструктуру та призводячи до переміщення населення й виснаження фінансових ресурсів. Ситуація ускладнюється тривалістю та інтенсивністю воєнних дій, що створює виклики для адміністрування та надання соціальних послуг. Тому важливим є не лише вивчення викликів, але й розробка стратегічних заходів, які могли б зміцнити систему соціального забезпечення та забезпечити її підготовленість до подолання кризових явищ.

Війна призвела до перебоїв у виплаті пенсій, що є критично важливим компонентом системи соціального забезпечення країни. Виплата пенсій, яка традиційно залежала від фізичних пунктів видачі та банківських відділень, багато з яких були зруйновані або недоступні через збройних напад, зіткнулася зі значними перешкодами. Уряду та соціальним службам довелося швидко адаптуватися, перейшовши на цифрові методи оплати та мобільні служби доставки пенсій, щоб охопити тих, хто перебуває в зонах бойових дій або є переміщеними особами. Крім того, було адаптовано законодавство, щоб забезпечити більшу гнучкість у пенсійних вимогах і вимогах до документації, визнаючи виклики, з якими зіштовхується переміщене населення, яке може не мати доступу до стандартних документів, що посвідчують особу або місце проживання.

Доступ до медичних послуг стає дедалі складнішим, особливо в постраждалих регіонах, де медичні заклади часто стають мішенями для обстрілів, пошкоджуються або руйнуються. Порушення поширилися на фармацевтичний ланцюжок постачання, що призвело до нестачі лікарських засобів. У фінансовому плані на сектор охорони здоров'я вплинуло відволікання державних коштів на оборону та реагування на надзвичайні ситуації, що обмежило ресурси, доступні для надання медичних послуг. У відповідь на це Україна звернулася за міжнародною допомогою та грантами для зміцнення своєї системи охорони здоров'я, але прогалини залишаються великими, а система перевантажена.

Війна також призвела до різкого зростання безробіття, численні підприємства були зруйновані або змушені закритися, а економічна діяльність серйозно порушена. Проблема надання допомоги із безробіття зросла не лише в масштабах, але й у складності, оскільки уряд намагається задовольнити потреби як довготривалих безробітних, так і тих, хто був змушений покинути свої домівки. Програми сприяння зайнятості відіграють ключову роль у цьому питанні, адаптуючись до надання не лише фінансової підтримки, але й послуг з перекваліфікації та переїзду. Однак ці програми зазнають значного навантаження через зростання попиту та логістичні проблеми з охопленням переміщеного населення.

Міжнародна допомога та організації відіграли вирішальну роль у підтримці соціального забезпечення в Україні під час війни. Ця підтримка надавалася в різних формах – від прямої фінансової допомоги уряду до конкретних проектів, спрямованих на відновлення зруйнованої інфраструктури, наприклад, лікарень і шкіл. Крім того, міжнародні організації сприяли гуманітарній допомозі постраждалому населенню, включаючи продовольство, медикаменти та тимчасове житло. Такі зусилля мали вирішальне значення для заповнення прогалин, залишених напруженими національними системами, гарантуючи, що найбільш вразливі верстви населення продовжуватимуть отримувати необхідну підтримку.

Водночас оцінка ефективності урядових і міжнародних заходів реагування виявляє складну картину. З одного боку, швидкі законодавчі зміни та приплив міжнародної допомоги, безперечно, стали рятівним кругом для багатьох постраждалих від війни, забезпечивши базовий соціальний захист для мільйонів людей, з іншого – масштаби і тривалість війни постійно випробовують межі цих заходів на міцність.

Для захисту та посилення соціального забезпечення, Україна могла б розглянути можливість створення децентралізованої системи управління соціальними послугами, що дозволило б регіонам адаптувати підходи, виходячи з місцевих потреб та умов. Крім того, створення резервного фонду спеціально для надзвичайних ситуацій у сфері соціального забезпечення може забезпечити фінансовий буфер, який дозволить швидко реагувати без негайної потреби у зовнішній допомозі. Інтеграція технологій та інновацій відіграє вирішальну роль у підвищенні ефективності та охоплення систем соціального забезпечення. Впровадження цифрових платформ для розподілу

соціальних виплат, таких як пенсії та допомога по безробіттю, може зменшити затримки та проблеми з доступністю. Крім того, використання аналітики даних для прогнозування та підготовки до потреб у соціальному забезпеченні на територіях, що постраждали від війни, може значно підвищити оперативність реагування.

Таким чином, планування та оцінка ризиків, мають важливе значення для підготовки системи соціального забезпечення до протистояння кризам і реагування на них. Слід також підкреслити важливість міжнародного співробітництва не лише з точки зору отримання допомоги, але й обміну знаннями та найкращими практиками управління соціальним забезпеченням в умовах війни. Співпраця з міжнародними організаціями та країнами з подібним досвідом може зміцнити систему соціального забезпечення в Україні, надаючи цінні ресурси та підходи.

Список використаних джерел

1. Мікуляк К. А., Красноноженко В. О. Вплив війни на реалізацію соціального захисту громадян України. *Modern Economics*. 2023. № 42(2023). С. 85–90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V42\(2023\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V42(2023)-12).

2. Грень Т. Я. Особливості реалізації політики соціального захисту територій в умовах війни. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Т. 33 (72). № 6. 2022. С. 80–84.

АНАЛІЗ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА СТРАТЕГІЇ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Рибак Софія Василівна, студентка

Волинський національний університет імені Лесі Українки

З початком повномасштабного вторгнення в Україні загострилась проблема соціального забезпечення населення. Держава, усвідомлюючи, що повинна забезпечити громадянам належний рівень життя, старається будувати свою стратегію економічної політики на основі соціальної.

Базовою основою соціальної політики виступає соціальне страхування. В Україні існує 5 видів соціального страхування, таких як: на випадок безробіття, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, у разі нещасного випадку, медичне та пенсійне [1].

Основної соціальною проблемою населення України являється бідність. Уряд намагається подолати даний виклик шляхом збільшення мінімальної заробітної плати. Детальна динаміка змінити мінімальної заробітної плати за період 2018–2023 рр. наведена на рис. 1.

Дуже велику роль у якості забезпечення соціальних послуг відіграє витрати на соціальний захист у відсотковому відношенні до ВВП. Детальна динаміка зміним витрат на соціальний захист наведена на рис. 2.